

Arvode till ställföreträdare för kommunerna Värmdö och Vaxholm för Överförmyndarnämnden

Generella utgångspunkter

Rätten till arvode

Den som har förordnats till förmyndare, god man eller förvaltare har rätt till ett skäligt arvode och ersättning för nödvändiga utgifter för uppdraget. Uppdraget som god man eller förvaltare är dock till stor del ett ideellt uppdrag. Ställföreträdaren kan därför inte förvänta sig att få betalt för allt arbete som utförs för huvudmannens räkning. Arvodet kan ej jämföras med en lön.

Föräldrar som är förmyndare för sina barn har i normalfall inte rätt till arvode. Nära anhöriga som förordnats till god man eller förvaltare har rätt till arvode men kan avstå från denna rätt.

Vem betalar arvodet

Huvudregeln är att det är huvudmannen, den som har god man eller förvaltare, som ska betala arvodet och ersättning för nödvändiga utgifter. En förutsättning för att huvudmannen ska vara skyldig att betala arvodet är att hen har inkomster som överstiger 2,65 prisbasbelopp (pbb) eller har tillgångar som överstiger 2 pbb.

Detta innebär att om inkomsterna understiger 2,65 pbb och tillgångarna understiger 2 pbb ska kommunen betala arvodet. Om inkomsterna eller tillgångarna överstiger 2,65 respektive 2 pbb men inte med så stort belopp att det täcker hela arvodet, görs en fördelning mellan huvudmannen och kommunen. Huvudmannen får betala så mycket av arvodet som inkomsterna eller tillgångarna överstiger 2,65 respektive 2 pbb och kommunen får betala resterande del.

Undantag kan göras i specifika fall, exempelvis om huvudmannen har höga levnadsomkostnader för medicin, sjukvård etc. I ett sådant fall kan kommunen betala arvodet även om inkomsterna överstiger 2 pbb. Undantag kan även göras om huvudmannen avlidit och det efter kostnader för begravning finns medel kvar i dödsboet.

Om uppdraget avser att bevaka huvudmannens rätt i ett oskiftat dödsbo är det dödsboet som ska betala arvodet. Även här kan undantag göras om det finns särskilda skäl.

Hur beräknas arvodet

Sveriges Kommuner och Landsting har i cirkulär 2007:74 fastlagt vissa rekommenderade riktlinjer för arvoden och kostnadsersättningens storlek. Överförmyndarnämnden Värmdö Vaxholm tillämpar i huvudsak dessa riktlinjer.

I normalfallet utgår arvode med 10 % av pbb för den ekonomiska förvaltningen och 10 % av pbb för att bevaka rätt och sörja för person. Kostnadsersättningen utgår med en schablon som motsvarar 2 % av pbb. Det bör dock betonas att varje enskilt ärende prövas utifrån de förutsättningar som föreligger i just det fallet.

Vem beslutar om arvodet

Det är överförmyndarnämnden som beslutar både om arvodets storlek och vem som ska betala arvodet. Beslutet kan överklagas till tingsrätten. **Arvodet utbetalas en gång per år.**

Principer för beslut om arvode och kostnadsersättning för förordnade gode män och förvaltare

Ekonomisk förvaltning

Ställföreträdaren ska förvalta huvudmannens tillgångar på bästa sätt för denne såsom att betala räkningar, göra omplacering m.m. Tillgångarna ska i skälig omfattning användas för huvudmannens uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De tillgångar som därutöver finns ska enligt huvudregeln placeras tryggt och ge en skälig avkastning (12 kap. 4 § FB).

I samtliga nedan angivna kategorier ingår i uppdraget kontakter med överförmyndarnämnden och andra myndigheter, upprättandet av olika redovisningar, upprättandet av deklaration samt lämnandet av redogörelse för huvudmannens situation. I redogörelsen ingår uppgift om omfattningen av uppdraget och om det under året varit någon speciellt tidskrävande extra uppgift. I de olika kategorierna angivna arbetsuppgifter innefattas det löpande normala arbetet.

Kategori 1

5-10%

Huvudmannen har ett person- /transaktionskonto, ev. också ett sparkonto med ett mindre belopp. Han/hon förvaltar delvis själv sina tillgångar. **Om medel lämnats till personal i huvudmannens boende ska ställföreträdaren regelbundet, lämpligen 1 gång per månad, kontrollera kassaboken som ska föras för varje boende. Ställföreträdaren ansöker om bidrag och insatser.**

Kategori 2

10-30%

Ställföreträdaren förvaltar huvudmannens samtliga tillgångar. Det kan komma att krävas en mer aktiv förvaltning av ställföreträdaren såsom omplaceringar och andra löpande åtgärder under året.

Förutom vad som angetts under kategori 1 betalar t.ex. ställföreträdaren ut fickpengar ett par gånger i månaden och har oftare kontakt med myndigheter (skuldsanering t.ex.), banker och liknande.

Kategori 3

30%-

Förutom under kategori 1 och 2 upptagna uppgifter ansvarar ställföreträdaren för t.ex. skötsel av huvudmannens fastighet med därtill hörande förvaltningsuppgifter (inkassering av hyra, betalning av utgifter, förhandlingar m.m.), övervakning av affärsrörelse, upprättande av en omfattande deklaration och komplicerad årsredovisning till överförmyndarnämnden.

Bevaka rätt och sörja för person

Kategori 1

5-10%

Ett besök per månad, kontakt per telefon med huvudmannen och/eller boendet, á jourhållning om den personliga situationen.

Kategori 2

10-30%

Kontakt med huvudmannen flera gånger per månad genom personliga besök och flera telefonsamtal varje månad med huvudmannen, anhöriga, boendet, kontaktpersoner, personliga assistenter, andra stödpersoner och myndigheter.

Kategori 3

30 % -

Stora insatser och stort personligt engagemang av ställföreträdaren för att kvalitativt samordna och säkra upp de resurser som krävs för att huvudmannens behov av omsorg ska kunna tillgodoses. Detta sker exempelvis genom flera besök i veckan hos huvudmannen eller andra kontakter, många och omfattande kontakter med boendet, anhöriga och myndigheter.

Kostnadsersättning

Utan särskild specificering har gode mannen/förvaltaren rätt att erhålla ersättning för normalt förekommande löpande utgifter såsom kostnader för kortare resor, telefon, porto o dyl, med upp till 2 % av bb.

Ersättning för faktiska kostnader med anledning av längre resor med egen bil, biljettkostnad för längre resor med allmänna kommunikationsmedel o dyl kan ersättas vid yrkande därom. Faktiska kostnader ska specificeras med datum, körd sträcka, syfte med resa m m. Resorna ska vara gjorda i egenskap av ställföreträdare för huvudmannen/barnet och utifrån dennes behov av resorna.

Extra arvode

För vissa arbetsinsatser som är av engångsnatur och som är mer omfattande kan det finnas skäl att medge extra arvode. Arvodet utgår som en timersättning. Det är därför nödvändigt att det arbete som utförts beskrivs noggrant samt att tidsåtgången anges och motiveras. Aktuella arbetsuppgifter arvoderas enligt nedan:

200 kr / tim

Lägenhetsavveckling, iordningställande av lägenhet, försäljning av fastighet och bostadsrätt med mäklare, bevaka rätt vid boutredning och skifte, kontakter med fordringsägare.

350 kr / tim

Skuldsanering, försäljning av fastighet och bostadsrätt utan mäklare, mer kvalificerat arbete med att bevaka rätt vid boutredning och skifte.

500 kr / tim

Bevakning av rätt vid domstols-förhandling, förlikningsavtal och annat renodlat kvalificerat juridiskt arbete.

Principer för beslut om arvode och kostnadsersättning för förordnade förmyndare, medförmyndare samt särskild förordnad vårdnadshavare.

Ekonomisk förvaltning och bevaka rätt

Kategori 1

5-15%

Förordnad förmyndare, medförmyndare samt särskild förordnad vårdnadshavare ska förvalta barnets tillgångar på bästa sätt för denne såsom att betala räkningar, göra omplacering m.m.

Tillgångarna ska i skälig omfattning användas för barnets uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De tillgångar som därutöver finns ska enligt huvudregeln placeras tryggt och ge en skälig avkastning (12 kap. 4 § FB). Beroende på hur stora tillgångar barnet har och vilken arbetsinsats som krävs av den förordnade förmyndaren får överförmyndarnämnden avgöra på vilket sätt ställföreträdaren ska ersättas.